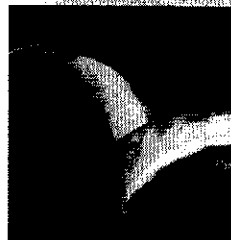
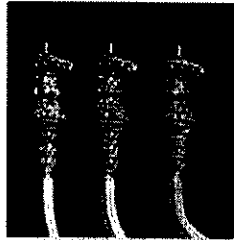

INSTITUTE
FOR
JEWISH
CONTINUITY

OPPORTUNITIES FOR LIFE-LONG LEARNING

7504 SEVEN MILE LANE • BALTIMORE, MD 21208

410-415-3755 • INFO@GOIJC.ORG • WWW.GOIJC.ORG

Purposeful Prayer: Dialogue with the Divine

Shema: The Meaning and the Message

Part 4

Rabbi Shmuel Silber

January 14th, 2013

THIS COURSE IS DEDICATED IN MEMORY OF:

אסתר חיה זל בת צבי ופרומה עלקא פייגא בת מאיר ופשא לאה זל נח בן אברהם ופייגא זל
תהא נשמתם צרורות בצרור החיים

MAY THEIR SOULS BE BOUND IN THE EVERLASTING BOND OF LIFE

1. דברים פרק ו פסוק ד

ד שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד:

4. Hear, O Israel: The Lord is our God; the Lord is one.

2. דברים פרק ו פסוק ה

ו וָאֶהְבֵּתָ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדְךָ:

5. And you shall love the Lord, your God, with all your heart and with all your soul, and with all your means.

Approach #1:3. רבינו בחיי דברים פרק ו פסוק ה

בכל לבבך. הלב משכן הנפש החכמה, ולפי שהוא האבר הראשון ביצירת האדם, והאחרון אשר ימות בכל אברי הגוף, על כן אמר: בכל לבבך, כלומר עד רגע האחרון של מיתה:

הנפש המושכלת. האבר הראשון ביצירת
האדם. לא מנאלי ועיין סוטה פ"ג ב' פ"ה
והלך נוצר מראשון... אבא שאול אמר מסיבורי.
והלב לא הזכיר. ואפשר שרבינו משה
מסיבורי היינו מלב. שנתנו באמצע האדם
כמו הסבור.

RABBEINU BACHYA: Rabbeinu Bachya (or Bachye) ben Asher was born in Spain in 1255 (he should be differentiated from Rabbeinu Bachya ben Yoseph ibn Pakuda, author of Duties of the Heart ["Chovot Halevavot"], who preceded him by 200 years. A member of the famous rabbinic ibn Halawa family, he was a disciple of Rashba in Barcelona. While his mentor was still alive, he began his commentary to the Torah (1291), which was eventually called "Midrash Rabbeinu Bachya". Based upon Nachmanides' Torah commentary, the commentary contains homilies and explanations based upon the Kabala, and is a singular synthesis of simple commentary, hints, homilies, and mysticism. Some of the midrashim and earlier commentaries quoted in his commentary have no other source than his commentary. In addition to his commentary to the Torah, he wrote Kad haKemach, which contains ethical homilies to sixty commandments relating to faith and ethics, including trust in God, loving God, prayer, negating haughtiness and flattery, love of creatures, honoring parents, peace, and penitence, charity, good deeds, etc. He also authored Sova Smachot, a commentary to the book of Job, and Shulchan shel Arba, which deals with the laws of the meal from an ethical and kabalistic viewpoint. Rabbeinu Bachaya passed away in Saragosa, Spain in 1340.

Approach #2:4. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נד עמוד א

חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, שנאמר: +דברים ו'+ ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך. בכל לבבך – בשני יצריך, ביצר טוב וביצר הרע; ובכל נפשך – אפילו הוא נוטל את נפשך, ובכל מאדך – בכל ממונך. דבר אחר: בכל מאדך – בכל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו.

5. רבינו יונה תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נד עמוד א (דף מד):

עוד טעם נוסף לומר כי הנה הוא
מדת האדם וזוהי כוונתו כי
נברא לאכריות ונברא לטוב
על ארבעים והוא אחרי להם כח
מאד מזה מזה גדולה ועצומה
עם יצר הרע. משי מורי הרב מר:

6. Rabbi Samson Raphael Hirsch: Deuteronomy Chapter 6 Verse 5

To love God בכל לבבך, i.e. בדרך טוב וביצר רע is the most important and farthest-reaching result of the consciousness of the "Oneness" of God (i.e. that even as אלקים He is 'n the God of Love I.L.). The attraction which evil, lowness, the ignoble and sensuality have for us from which the יצר הרע, the inclination to evil, arises, is given to us by the same God as is the attraction which goodness, nobility, the spiritual and moral has for us, it is the one and same love of the One Only God which has interwoven the former as well as the latter in our tendencies. And it is by no means a lesser expression of His Love that He has endowed us also with the susceptibility for the allurements of evil, yea, the final seal of His Love lies in this allurements of vice for us, our whole nobility, the whole height of our moral worth, lies in this allurements. Without it we would not be human beings, there would be no morality, no virtue, everything in us would be mere animal-like physical desires and accomplishments. For what we call instinct in animals is only the one-sided nature of animal-life. For animals have only one inclination, and only that has attraction for them which is in accordance with what they are meant to be and do, everything else leaves them cold or is repugnant to them. Hence the intensiveness and constancy of the manifestations of animal life (e.g. their pursuit of food and reproduction I.L.). Had what is sensually low and bad no allure for us, did it leave us cold or be repugnant to us as something opposed to our nature, and did what is good and right attract us with irresistible alluring force, were there no sacrifice and self-control also attached to the good and right certainly we should do no evil, but also nothing good; the good that we did do would not be our own doing, no morally free-willed human act, we should merely be following the physical necessities of our natures which would be irresistibly fixed by the alluring effect they have on us. With the absence of the יצר הרע our whole moral worth would be buried. (see Gen. on Ch. III,1; IV,7; VI,5; VIII,21).]Yea, in truth, none

7. פירוש המשנה להרמב"ם מסכת ברכות פרק ט משנה ה

.... ואמרו ביצר טוב וביצר רע, ר"ל שישים בלבו אהבת האל והאמונה בו אפילו בעת המרי והכעס והרגז, שכל זה הוא יצר רע, כאמרם בכל דרכיך דעהו אפילו בדבר עבירה.

Approach #3:

8. רבינו יונה תלמוד בבלי מסכת ברכות דף גז עמוד א (דף מד):

כל מפרס טוטו: נח' נכל לנכ
נאני ינרד' נלר טוד ונילר רע.
טבוס ילר טבוס סיל טביט המלס
וטבוס ילר טרס סול טיכוס ילר
טמטבר טליו וט סיל טמטבר טל
טח טלרס יטל לטבר לטלר נלר
טרס

9. בראשית פרק ח

כא ויֵרַח יְהוָה אֶת־רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־לְבֹ לֹא אֶסְף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאָדָמָה בְּעִבּוֹר הָאָדָם כִּי יַצַּר לִב הָאָדָם רָע מִנְעֻרָיו וְלֹא־אֶסְף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי:

10. אור החיים בראשית פרק ח

שננה פטור דכתיב כי ינח ולא שניחוחו ע"כ.
והן האדם מנעוריו קדם שיכחין למאס ברע
ולכחור בשוכ יקדמו הרע משפנער ממצי אמו
והרע מדריכו בבחינתו והיה כי יגדל דבר
הטביע בו הרע כמו שהטביעו הנגיחה בשור
האצטרין. וטעם זה יועיל לכל דנו. בהפחת
אכל על כל פנים עגוש יעגש על אשר אינו
שומע בקול האלהים וישמנה משור הפחלמו
כי הוא מותר האדם מן הקדשה למאס ברע
בהפירו ולכחור בשוכ. והועיל טענת הרע
מנעוריו שלא יתקעס ה' עליו כל כך שפנעה
שהקליא לעשות כי יש לו סבה להרשיע לצד
לפחדו מנעוריו:

כי נצר לב וגו'. פירש על דרך אומנם ויל
במסקת בבא קמא (לס.) שור האצטרין

11. דברים פרק ו פסוק ה

ה וְאָהַבְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדְךָ:

5. And you shall love the Lord, your God, with all your heart and with all your soul, and with all your means.

12. אבן עזרא דברים פרק ו פסוק ה

נפשך היא הרוח שבגוף

13. רש"י דברים פרק ו פסוק ה

ובכל נפשך - אפילו הוא נוטל את נפשך:

14. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נד עמוד א

חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, שנאמר: +דברים ו'+ ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך וגו'. בכל לבבך – בשני יצריך, ביצר טוב וביצר הרע; ובכל נפשך – אפילו הוא נוטל את נפשך

15. The Hirsch Siddur: Rabbi Samson Raphael Hirsch (page 117)

אפילו נוטל את נפשך: וכל נפשך. To love God with every part of our life and our being, with all the physical and spiritual facets of our personality, with every moment of our sojourn on earth, also means nothing more or less than to strive with all of our being for that Divine nearness which can be attained only through the fulfillment of His will, and to evaluate all of our life only in terms of whether or not it is worthy of that nearness. Nor must we deem the sacrifice of even physical life itself too dear a price to pay for remaining near to Him. He who loves God ונש כל draws his every breath in the loving service of his God, and will rather give up his life than break faith with his Maker. However, Jewish law itself, in another place ונש כל (Lev. 18:5, see *ibid.*) has indicated that there are only limited circumstances under which we are expected to sacrifice our lives rather than transgress the Law of God. It is only when he must contend with forces aiming at the outright extirpation of the Law that a Jew must die, if necessary, rather than commit even the slightest violation of the Law. Under such circumstances we are told ונש כל we must die rather than transgress even if we are asked to do no more than ונש כל "change a shoelace in a manner contrary to Jewish law." Under normal conditions, however,

16. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף סא עמוד ב

רבי עקיבא אומר: בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך. תנו רבנן: פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה, בא פפוס בן יהודה ומצאו לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות ברבים ועוסק בתורה. אמר ליה: עקיבא, אי אתה מתירא מפני מלכות? אמר לו: אמשול לך משל, למה הדבר דומה – לשועל שהיה מהלך על גב הנהר, וראה דגים שהיו מתקבצים ממקום למקום, אמר להם: מפני מה אתם בורחים? אמרו לו: מפני רשתות שמביאין עלינו בני אדם. אמר להם: רצונכם שתעלו ליבשה, ונדור אני ואתם כשם שדרו אבותי עם אבותיכם? אמרו לו: אתה הוא שאומרים עליך פקח שבחיות? לא פקח אתה, אלא טפש אתה! ומה במקום חיותנו אנו מתיראין, במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה! אף אנחנו, עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה, שכתוב בה +דברים ל'+ כי הוא חייך וארך ימים – כך, אם אנו הולכים ומבטלים ממנה – על אחת כמה וכמה. אמרו: לא היו ימים מועטים עד שתפסוהו לרבי עקיבא וחבשוהו בבית האסורים, ותפסו לפפוס בן יהודה וחבשוהו אצלו. אמר לו: פפוס! מי הביאך לכאן? אמר ליה: אשריך רבי עקיבא שנתפסת על דברי תורה, אוי לו לפפוס שנתפס על דברים בטלים. בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה, והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמים. אמרו לו תלמידיו: רבינו, עד כאן? אמר להם: כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך – אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי: מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו? היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד. יצתה בת קול ואמרה: אשריך רבי עקיבא שיצאה נשמתך באחד. אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא: זו תורה וזו שכרה? +תהלים י"ז+ ממתים ידך ה' ממתים וגו'! – אמר להם: חלקם בחיים. יצתה בת קול ואמרה: אשריך רבי עקיבא שאתה מזומן לחיי העולם הבא.

17. Witness To the One: Rabbi Joseph B. Meszler (page 23)

Saying the Sh'ma as Protest

Akiba, however, was doing more than affirming his own faith when he said the *Sh'ma* as he died. He also was protesting against the immorality around him.

While the Romans brought their Hellenistic heritage of order, technology, and art to the lands that they had conquered, they also brought values that were in direct conflict with Judaism. Just as Judaism was moving away from cultic sacrifice and moving toward prayer and study, the Romans wanted to institute their own form of pagan worship. The fact that the gods of Rome were pleased when gladiators fought tigers and each other in bloody spectacles, that idolatrous shrines were erected on the city streets, that people bowed down to the image of the Caesar, and that prostitutes sold themselves to nobles in public only served to alienate the Jewish people. Add to this the Roman beliefs that circumcision was a desecration of the human body and keeping *kashrut* (ritualized eating according to priestly laws) was a form of primitivism, and the result was inevitably explosive.

In choosing martyrdom, Rabbi Akiba acted out of spiritual resistance. Rome's physical power could not be overcome, but that did not mean the Jewish people had to surrender their souls. When Akiba said the *Sh'ma* and said that he now had the opportunity to fulfill the commandment to love God with all of

his soul, he was doing more than giving himself over to God. He was also denying the Romans power over his soul, affirming that the one God, and only the one God, was worth dying for. Death was not for the entertainment of a cheering crowd in a coliseum.

Akiba taught that "human beings are loved because they were made in God's image."¹¹ This image was the morality that they displayed in their behavior, not physical beauty or power. Akiba attempted to demonstrate Jewish values as taught by his circle in the face of Roman culture. His *Sh'ma* was a protest on behalf of God. With his death, he affirmed what his predecessor, a sage named Hillel, preached:

In a place where no one behaves like a human being, you must strive to be human!¹²

18. ספר ובכל נפש: ספר זכרון לקדוש רועי קליין זל הי"ד (דף 7)

מ"ר הראש ישיבה הגה"צ רבי גדליה הלוי שארר זצלה"ה כותב ב"אור גדליהו" (תחלת פ' אחרי מות): "ואמר הרה"ק מרזין וכן איתא בספרי ר"צ חתן, כי ר"ע אמר שכל ימיו בעת קבלת עומ"ש היה מדבק עצמו בדביקות נפלאה, וכמו שכתבו הראשונים שבאמירת ק"ש צריך אדם לקבל על עצמו מסירות נפש. ור"ע היה מדבק עצמו עד כלות חנפ, אך רק עד כלות חנפ ולא עד בכלל. כי הרי אנו מצווים בתורה"ק "והי בהם" ודרשו חז"ל ולא שימות בחס. ולכן היה צריך ר"ע

למנוע עצמו שלא להתבטל לגמרי, ואמר ר"ע עכשיו שבא לידי - חיינו בין כך עומד אני למות ע"י הרשעים האלו ואיכ אין עומד לגמרי הצווי של "והי בהם", עכשיו שאני יכול להדבק לגמרי בחקב"ה עד כלות חנפ - ועד בכלל - לא אקיימנהו!" (ואכן, מסכם הראש ישיבה זצ"ל, שלא מת ר"ע מהמסירות של ברזל, ולא שלטו בשמנתו ידי זרים, אלא יצאה נשמתו בזה שנתדבק בחבורא ית"ש).